

För livets skull

NUMMER 4 VINTERN 2017/2018

En tidning från Svenska kyrkan i Skara

Signe firar jul för hundra gången

ADVENT OCH JUL

VÅRA JULTRADITIONER

KOLLEKT - VARFÖR DET?

Svenska kyrkan
SKARA

För livets skull

är församlingstidning för Svenska kyrkan i Skara. Den delas ut till alla hushåll i Skara, Ardala, Axvalls, Varnhems och Eggby-Öglunda församlingar fyra gånger per år.

Redaktion i detta nummer:

Anna Theander, Sören Eklund, Helena Långström Schön, Markus Hagberg, Per Larsson, Pernilla Ericson, Marina Larsson, Ing-Mari Andersson, Britt-Marie Hjertén.

På omslaget:

Signe Svensson i Öglunda påminner oss om att ta vara på livet vi fått av Gud, vårda vänskapen och röra på oss!
Foto: Anna Theander

Redaktör & grafisk form:

Anna Theander
anna.theander@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare:

Carl Sjögren
carl.sjogren@svenskakyrkan.se

Tryck:

LH-Tryck, Ulricehamn 2017

Advent och jul - vad betyder det?

Advent är en förberedelse inför julen. Så var det tänkt från början. Kyrkoåret, som börjar den första advent, skapades flera hundra år efter att kristendomen hade blivit etablerad - för att få stabilitet i kyrkans liv och samtidigt en hjälp för den enskilde. Inför julen skulle alla förbereda sig. Adventstiden blev en fastetid, liknande fastan före påsken. Det är de stora högtiderna som sätter agendan!

Tittar vi oss omkring så ser vi allt som görs inför julen som städning, julklappsköp, och pyntning. Visst förbereder vi oss! Men när "de gamle" talade om julfasta så var det både en inre och en yttre förberedelse. Idag behöver vi hjälpa varandra att upptäcka glädjen i och nyttan av den inre resan inför julen. Jul är inte enbart tomte, julklappar och julmat. Julen firar vi därför att Gud blev människa. Jesus föddes i det lilla landet vid Medelhavets strand. Den händelsen är så aktuell att de flesta i våra länder daterar tiden före och efter Kristi födelse. Inte många tänker på att den ursprungliga bilden av tomten är en biskop som levde på trehundralet och gav gåvor till barn. Inspirationen för honom var de vise människens gåvor till Jesusbarnet. Adventsstjärnan som lyser upp våra fönster har sin förebild i Betlehemsstjärnan och de sju adventsljus i våra ljusstakar går tillbaka till Bibelns heliga sjotal samt en kristen rörelse runt 1700-talet i den lutherska kyrkan i Tyskland.

Julen med dess adventstid vill hjälpa oss att fokusera, inte enbart på den yttre förberedelsen utan även på den inre. Till oss alla kommer uppmaningen oavsett vår religiösa inställning: Stanna upp, tänk efter, varför inte gå in i någon av våra kyrkor och tända ett ljus!? Ge själen en chans att hinna ikapp! Vi är, visar erfarenheten, uttröttade när julen kommer. Då borde vi istället vara alerta för att kunna njuta av familj och vänner och kanske ett kyrkobesök. Den bästa julklapp vi kan ge varandra blir därför att hitta en balans i livet. Då blir den här tiden som den var ämnad att vara!

LEIF ELIASSON, PRÄST I VALLE FÖRSAMLING

A close-up portrait of an elderly woman with short, light-colored hair and gold-rimmed glasses. She is wearing a blue and white patterned shirt. The background is a light-colored wall with a framed picture of a person's silhouette.

Signe, snart 100: "Man ska ta vara på livet"

TEXT OCH FOTO: ANNA THEANDER

Om några veckor firar Signe Svensson i Öglunda jul för hundra gången. Hon minns med värme sin barndoms jular: kyrkobesök, korvstopning och hemkockt skinka. Men tycker att alla tider alltid haft sådant som varit bra. Att fira den stora högtiden i kyrkans gudstjänster är lika viktigt för henne idag. Men numera går det rätt så bra även med färdigköpt julskinka.

SIGNE HAR BOTT i Öglunda sedan kärleken förde henne hit och hon gifte sig med sin Evald på 50-talet och blev mor till två barn. Men hon kommer från den lilla socknen Malma utanför Nossebro. Ett av hennes starkaste minnen därifrån är det kapell som sockenborna byggde.

- Vi hade långt till kyrkan och ville ha en på närmare håll. Jag var inte gammal då, men jag minns så väl hur min pappa var med och hjälpte till. Han tog ner tolv träd i skogen, som skulle bli virke till kyrkbygget.

Kyrkan var viktig för föräldrarna och för de tio syskon som bodde på gården. Att få komma till gudstjänsten var något Signe såg fram emot.

- Jag älskade att få följa med. Jag kommer ihåg hur jag satt där i kyrkbänken och tittade på allt vackert, en ängel här och en ängel där.

MEN DEN STORA SYSKONSKARAN gjorde det praktiskt omöjligt att få med sig alla barnen varje gång. Så de fick turas om. En gång minns hon extra väl.

- Mormor gick till skogen med mig eftersom jag inte fick följa med till gudstjänsten. Det var väl för att jag skulle få något annat att tänka på. Men det tyckte jag inte om, skrattar Signe.

Att gå till kyrkan var viktigt varje söndag, men kanske särskilt vid juletid. Det hon minns mest från barndomens jul är kyrkobesöken, julklapparna och all den goda maten.

- Jag växte upp på en gård och det var mycket bestyr med julmaten. Det skulle stoppas korv och förberedas på

Sång och musik hör till vardagen för Signe. Vid sin andakt varje kväll sjunger hon psalmer.

olika sätt. Och så tog man undan en fin skinka från grisen som skulle vara till jul.

JULSKINKAN HAR ALLTID varit en självklarhet på julbordet, tycker Signe. Längre kokade hon sin skinka själv. Men sedan några år har hon provat

den färdigkokta skinkan som finns att köpa i butikerna.

- Och du tyckte ju faktiskt att den var riktigt god, inflikar goda vännen och grannen Marianne Brattberg som är på besök.

Jo, håller Signe med. Den får duga. Ett annat fint minne från barndo-

mens jular var att hennes pappa alltid läste julevangeliet för sin stora familj. Men det var inte bara i juletid som familjen samlades till daglig andakt.

Pappa läste ur bibeln för oss varje dag. Han eller någon annan på gården. Jag fick också tidigt börja med det. - Jag kommer ihåg när min mormor hade dött. Då fick jag läsa, för de vuxna var så ledsna så de kunde inte göra det.

Den dagliga andakten är något som Signe hållit fast vid. Varje kväll tar de en stund för sig själva, hon och Gud. För hennes gudstro är, och har alltid varit, viktig för henne.

- Vi behöver vår tro på Gud. Jag har alltid haft tron med mig, sedan jag var barn. Vi behöver tro och vi behöver komma till kyrkan. Idag är det inte så många som kommer till gudstjänsterna. Kan du begripa det?

Kanske har gudstron bidragit till att det också varit viktigt för Signe att få göra gott för andra och att få uttrycka sig genom konsten på olika sätt. Hon funderade på att bli diakonissa, som diakonyrket hette på den tiden. Så blev det inte, men istället arbetade hon många år som hemsyster och ryckte in där människor behövde henne.

- Jag åkte runt på moped, susade fram genom skogarna i Våmb där jag arbetade innan jag gifte mig. Den var bra, den moped. Den gick nästan som en motorcykel, minns Signe och skrattar.

Ett tillfälle kommer hon särskilt ihåg. En ensamstående mamma med tre små barn blev svårt sjuk och hade ingen som tog hand om barnen.

- Då fick jag flytta in där. Jag bodde där i tre veckor. Så var det på den tiden, konstaterar hon.

Men att det var bättre förr håller hon inte riktigt med om. Inte sämre heller.

- Alla tider har väl haft sådant som har varit bra och annat som varit mindre bra. Jag tänker nog inte så mycket på förändringar. Det viktigaste är väl att komma ihåg att ta vara på det liv vi har fått. Man ska tro på livet! Vi får livet! Även när vi dör. Jesus sa att den som tror på Honom ska leva om han än dör.

ATT TRO PÅ GUD och värna livet hör alltså till Signes levnadsråd. Finns det något mer?

- Ja, man behöver röra på sig. Jag har en rullator som är väldigt bra så jag försöker gå en promenad varje dag. Och så måste man vara rädd om sina

”Vi behöver tro och vi behöver komma till kyrkan.”

vänner. Det betyder så mycket att de tittar in, hör av sig och ser till att jag kommer till kyrkan, säger Signe och klappar Marianne på armen.

Att uttrycka sig konstnärligt, att skriva, sjunga och måla har alltid varit en del av Signes liv. Hela huset är fyllt av hennes målningar. En av dem ligger henne extra varmt om hjärtat. Den föreställer den tomma graven efter Jesu uppståndelse.

- Det där är det viktigaste. Det allra, allra viktigaste, säger hon och pekar på målningen.

SEDAN SLÅR HON SIG NER vid pianot och bläddrar fram den psalm hon ofta sjunger vid sin kvällsandakt. Med hög och klar stämma sjunger hon psalmen 507: *Till natt det åter lider och solen från oss skrider. Jag knäpper mina händer och till min Gud mig vänder.*

Den egna målningen med den tomma graven är särskilt viktig för Signe.

”Och idag går kollekten till...”

Ibland går kollektlåven runt bland gudstjänstdeltagarna. Andra gånger står en kyrkvård vid dörren och tar upp kollekten. Men varför samlar kyrkan in pengar?

TEXT: PER LARSSON FOTO: MADELEN ZANDER/IKON

När de kristna samlades till gudstjänst, eller eukaristi som det hellre kallades eftersom man alltid firade nattvard, bars bröd och vin fram till altaret. Ja, även mat till de fattiga som behövde det. Församlingen deltog alltså i det som händer under vad som idag kallas tillredelsepsalmen.

I gudstjänstsammanhanget heter den också ”offertoriepsalm”. Det ordet kommer från latinet och betyder just att bära fram. Vad som behövdes för att fira mässan, och vad som av vars och ens överflöd bars fram för att fördelas bland de som behövde.

Apostlagärningarna berättar om den radikala omställningen i de första kristnas liv. ”De troende fortsatte att samlas och hade allting gemensamt. De sålde allt vad de ägde och hade och delade ut åt alla, efter vars och ens behov (Apg 2:44-45).

För ungefär tusen år sedan ersattes naturagåvorna alltmer med pengar. Våra tiders kollekt kom att ersätta att församlingen bar fram gåvor i mässan. Men även om vi idag lägger en slant eller swishar kollekten är innebörden

densamma. Kung David beskriver den så när templet invigs:

”Rikedom och ära kommer från dig, och du råder över allting. I din hand är kraft och styrka, allt har du makt att göra stort och starkt. ... Ty vem är väl jag och vad är mitt folk att vi själva skulle kunna ge sådana frivilliga gåvor? Nej, från dig kommer allt, och det vi givit åt dig har vi fått ur din hand” (1 Krön 29:12,14).

Ordet kollekt betyder samla. Förr hette söndagens temabön ”Kollektbön”, den samlade ihop dagens tema i en bön och var inte en bön för kollekten. I nuvarande och kommande kyrkohandbok heter bönen istället ”Dagens bön”. En bön för pengakollekten kan istället förekomma i ”Kyrkans förbön”.

Den bönen brukar också finnas när kollekten samlats in och burits fram (offertorium) vilket sker ofta då altaret dukas till måltiden. Så kopplingen till ursprunget med kollekten finns kvar, liksom att insamlingen sker till de som behöver. Och vi ger, låter bära fram, av vårt överflöd, litet eller stort.

Tre olika kollekt

Vissa söndagar tas en rikskollekt upp, andra gånger är det en stiftskollekt och övriga söndagar är kollekten en församlingskollekt.

Rikskollekt är en kollekt som tas upp i hela landet under ett visst antal söndagar under året. Det är kyrkostyrelsen som beslutar vilka söndagar det ska vara rikskollekt och vart pengarna ska gå. Det finns ett antal kriterier som måste vara uppfyllda för att en organisation ska kunna få rikskollekt. Det är också reglerat i kyrkoordningen att rikskollekt får tas upp max 30 gånger under ett år.

Stiftskollekt beslutas av domkapitlet och ändamålen är vanligen olika stiftsövergripande verksamheter. Tio gånger per år får det som mest tas upp stiftskollekt.

Församlingskollekt tas ofta upp till lokala ändamål och det är församlingrådet eller kyrkorådet i varje församling som bestämmer vart kollekten ska gå. På Skara stifts webbplats kan du läsa mer om olika kollektändamål och ladda ner en lista över ”kollektenschemat” för hela året: www.svenskakyrkan.se/skarastift

Ge kollekt med Swish!

Inga kontanter? I Skara pastorat kan du alltid swisha en kollekt. Använd något av följande nummer:

Skara domkyrkoförsamling

123 105 32 22

Ardala församling

123 652 29 32

Valle församling

123 113 17 21

Ange i meddelandet vad betalningen avser.

90 | SVENSK
KONTO | INSAMLINGS
KONTROLL

JAG ÄR ETT LIV

Min röst ska höras. Min önskan är enkel.

Alla barn har rätt till ett liv utan hot, våld och övergrepp.
Tillsammans ger vi kraft till en bättre framtid.

**SMS:a LIV till 72 905 och ge 100 kr
Swisha valfritt belopp till 9001223**

PG 90 01 22-3 | BG 900-1223

svenskakyrkan.se/julkampanjen

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

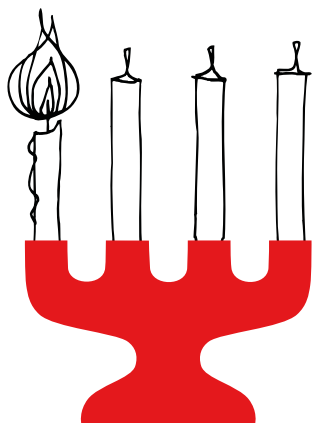
FOTO: KAT C. PALASI/IKON

Vi tänder ett ljus i advent

- men vem har hittat på traditionerna?

Jultraditionerna är självklara för många av oss. En del kan inte tänka sig adventstiden utan pepparkakor, andra längtar i månader efter att åter få plocka fram ljusstakar och stjärnor. Men varför gör vi som vi gör? Och varifrån kommer traditionerna?

TEXT: ANNA THEANDER ILLUSTRATIONER: SUSANNE ENGMAN/IKON

28 ljus blev fyra

På Ersta diakonianstalt i Stockholm fanns på 1870-talet en adventsgran, efter tysk förebild. I den tändes sju ljus för varje söndag i advent. En bit in på 1900-talet kom adventsljusstaken där man istället tände ett ljus för varje söndag fram till jul.

En stjärna lyser klart

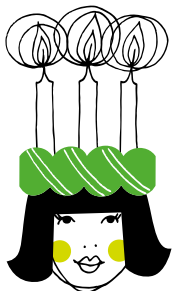
Även traditionen med adventsstjärnan i fönstret kommer från Tyskland. I den tyska staden Herrnhut lät en lärare sina elever tillverka pappersstjärnor som belystes inifrån. Det blev snart en affärsidé för tyska företag som började tillverka vikbara pappersstjärnor. Stjärnan symboliserar förstås Betlehemsstjärnan som ledde de vise männen till den nyfödde Jesus och borde kanske egentligen höra Trettondedagen till, men har blivit en kär adventstradition. Till Sverige kom adventsstjärnan i början av 1900-talet.

Blir man snäll av pepparkakor?

I Norden åt man pepparkakor redan under medeltiden, även om de antagligen skilde sig en del från dagens pepparkakor. Cajsa Warg gav ut pepparkaksrecept redan 1755. Det har berättats att kung Hans som regerade i Danmark 1497-1501 var känd för att ofta vara på dåligt humör. Hans läkare ordinerade då pepparkakor eftersom ett rykte sa att man blev glad av sådana. Apoteket i Köpenhamn ska då ha skickat kilovis av pepparkakor till hovet - och därmed lever uppfattningen vidare att man blir snäll av att äta pepparkakor! Sant eller inte? Prova, så får du se!

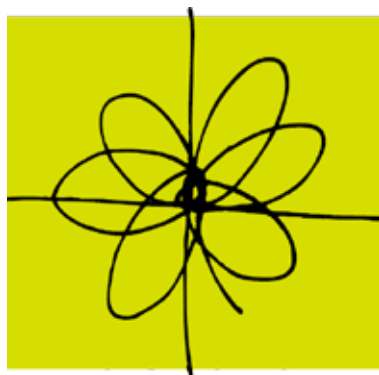
Luciafirandet - en nygamal tradition

Luciafirandet i sin nuvarande form kan sägas vara från 1920-talet men i själva verket är traditionen äldre än så. Högtiden bygger på legenden om Sankta Lucia från Syracuse som dog martyrdöden år 304. Det äldsta belägget för en svensk sed med ljusprydd Lucia är från 1764 där Lucia firades på Horns boställe norr om Skövde.

I det gamla svenska bondesamhället var just lucianatten årets längsta - detta på grund av att man använde en annan kalender på den tiden. Trots att kalendern byttes ut 1753 levde folktron på en farlig lussenatt, med djur som kunde tala och övernaturliga makter, kvar länge.

Ett paradisträd från Tyskland

På medeltiden uppfördes i Tyskland "paradisspel" (Notera Adams och Evas namnsdagar: 23 och 24 december!). I spelen förekom ett träd med äpplen som kallades "paradisträdet", en symbol för livets träd i Edens lustgård. Paradisträdet utvecklades så småningom och blev en julgran. De röda kulorna ska påminna om frukterna i trädet och stjärnan i toppen är Betlehemsstjärnan. Ljus i granen är Guds ljus i mörkret och att granen står grön och grann i stugan mitt i vintern har ibland tolkats som en symbol för det eviga livet. Till Sverige kom julgranen med högreståndsfamiljer på 1700-talet men det skulle dröja till 1900-talet innan den blev vanligt förekommande.

Julklappar till Jesus

Julklapparna är egentligen symboler för gåvor till Jesus. Men eftersom han inte finns kroppsligen på jorden ger vi dem till varandra. Vi gör alltså som de tre vise männen: vi kommer med gåvor! I vår svenska tradition är det vanligen 24 december som är dagen då vi delar ut julklappar, men i andra kristna traditioner är det istället just Trettondedagen, den 6 januari, som är dagen för det stora julfirandet. Ordet "klapp" kommer ifrån den tid då man smög sig fram till ytterdörren, klappade på den och kastade in julgåvan - "klappen".

Julbocken - inte alltid så trevlig

I äldre tider var det julbocken som kom med julklapparna. Det var dock ingen särskilt trevlig figur - i själva verket stammar julbocken från den djävulsfigur som under medeltiden brukade uppträda som Nikolaus fånge under Nikolausspelen. Hans fångenskap skulle berätta om hur det goda besegrar det onda. Utklädda till julbockar tiggde ungdomar senare mat och dryck till julfesterna. Men de ställde till så mycket bråk att det i början av 1700-talet utfärdades en arresteringsorder på alla julbockar! Numera är det vanligen jultomten som delar ut julklapparna. Varifrån tomtetraditionen kommer kan du läsa om på sidan 20.

VINTERNS

musikgudstjänster och konserter

SÖNDAG 3 DECEMBER 14.30 OCH 17.00 *Skara domkyrka*
Adventsmusik

Domkyrkoförsamlingens körer, Frälsningsarméns musikkår, Lidköping. Bo Jennessjö, Reibjörn Carlshamre, Åsa Nyberg.

SÖNDAG 10 DECEMBER 18.00 *Vinköls kyrka*
Julkonsert "I stilla väntan"

Birgittakören, solister.

ONSDAG 13 DECEMBER 18.00 OCH 19.30 *Skara domkyrka*
Luciakonsert

Domkyrkoförsamlingens flickkör, gosskör och ungdomskör, Domkyrkokören, Åsa Nyberg, Reibjörn Carlshamre.

LÖRDAG 16 DECEMBER 18.00 *Varnhems klosterkyrka*
Bachs julatorium

Göteborg Baroque. Inträde.

TISDAG 19 DECEMBER 19.00 *Skara domkyrka*
Julkonsert

Elever och lärare från MOP, musikestetiska programmet, Olingsgymnasiet.

TISDAG 19 DECEMBER 19.00 *Varnhems klosterkyrka*
Julkonsert

Skövde musikgymnasium.

ONSDAG 20 DECEMBER 18.00 *Skara domkyrka*
Julkonsert

Elever och lärare från Skara Musikskola.

TORSDAG 28 DECEMBER 19.00 *Skara domkyrka*
Musikgudstjänst

"A Festival of Nine Lessons and Carols"

Kyrkomusiker från Skara stift tillsammans med Domkyrkokören och nio textläsare.

FREDAG 29 DECEMBER 19.00 *Varnhems klosterkyrka*
Julmusik

Varnhems kyrkokör, solist, instrumentalister.

ONSDAG 3 JANUARI 19.00 *Varnhems klosterkyrka*
Från Advent till Trettondedag Jul

Skara Manskör.

LÖRDAG 6 JANUARI 18.00 *Skara domkyrka*
Julmusik

Domkyrkokören.

SÖNDAG 21 JANUARI 18.00 *Skara domkyrka*
Konsert

Gunilla Franklin, sopran, Åsa Nyberg, piano.

SÖNDAG 4 FEBRUARI 18.00 *Bjärklunda kyrka*
Ljuskudstjänst

Birgittakören.

Nu tänder vi första ljuset

Välkommen att fira advent i kyrkan!

SÖNDAG 3 DECEMBER, FÖRSTA SÖNDAGEN I ADVENT

Skara domkyrka

11.00 Högmässa, Barnkören, Domkyrkokören, församlingens präster

14.30 och **17.00** Adventsmusik, domkyrkoförsamlingens körer, Frälsningsarméns musikkår Lidköping, Britt-Marie Hjertén

Bjärklunda kyrka

11.00 Adventsgudstjänst, Våga sjungakören, Ardeo-Händenekören, Pernilla Ericson

Skärvs kyrka

11.00 Adventsgudstjänst, Kyrkokören, Leif Eliasson

Öglunda kyrka

11.00 Högmässa, Markus Hagberg

Varnhems klosterkyrka

14.00 Adventsgudstjänst, trumpet, Kyrkokören, Markus Hagberg

FOTO: PIXABAY.COM

Anette är ny kyrkogårdschef

Stillheten och den rofyllda miljön på kyrkogården är viktig för Skara pastorats nya kyrkogårdschef.

Den 1 december tillträder Anette Senby tjänsten.

Efter 25 år på Gotland och några år i Skultorp är det nu dags att axla ansvaret för kyrkogårdarna i Skara pastorat. Anette Senby är bördig från Lidköping men efter att ha utbildat sig inom trädgårdssektorn arbetade hon 25 år som vaktmästare i Visby domkyrka.

- Men så längtade jag ut till det gröna. Och ville samtidigt komma

närmare mina föräldrar i Lidköping, berättar Anette om hur hon så småningom sökte sig tillbaka till Västergötland.

Miljöfrågorna är viktiga för Anette, men också att skapa en rofylld miljö på kyrkogården.

- Det ska vara en fin plats att vistas på, en plats som erbjuder stillhet. Så som man inne i kyrkorummet har en

förväntan på att det är en plats för ro, så tänker jag att kyrkogården också ska få vara.

Kyrkogårdarna och begravningsverksamheten blir alltså Anettes ansvarsområden. Erik Tornstierna som tidigare varit både kyrkogårds- och fastighetschef kommer fortsättningsvis att fokusera på fastighetsfrågorna.

ANNA THEANDER

Advent i Skara domkyrka

Första ljuset är tänd. Kanske ligger snö på marken? Förmiddagens Adventshögmässa har firats i domkyrkan. Det är julmarknad med många människor på stan, förväntan inför tomteparaden.

Domkyrkan är naturligtvis öppen hela eftermiddagen, inte minst för att välkomna till de två välklingande tillfällena till Adventsmusik med domkyrkans alla körer tillsammans med Frälsningsarméns musikkår från Lidköping.

Utanför domkyrkan finns Svenska Kyrkans Unga och serverar glögg. Detta sker vid och tillsammans med information om Julkampanjen som Svenska Kyrkans internationella arbete driver mellan 3 december och 6 januari.

”Jag är ett liv” är årets tema, med fortsättningen ”Min röst ska höras. Min önskan är enkel. Alla barn har rätt till ett liv utan hot, våld och övergrepp. Tillsammans ger vi kraft till en bättre framtid”.

Du är välkommen till och in i domkyrkan!

Vill du vara med och stötta julkampanjen? Sms:a en gåva med texten ”LIV” till 72 905 och ge 100 kronor, eller swisha valfritt belopp till 9001223. Mer information finns på www.svenskakyrkan.se/julkampanjen.

Swisha gärna en gåva till Julkampanjen i Skara på nummer 123 105 32 22. Skriv meddelande ”Julkampanjen”. Tack!

PER LARSSON

Sopplunch i Kyrkans Hus på fredagar

12 JANUARI - 23 MARS 12.00-13.15 I MARIASALEN, KYRKANS HUS

Välkommen till en god soppa och ett gott ändamål. Sopplunchen kostar 40 kronor och överskottet fördelas till olika välgörande ändamål. Så får till exempel Diakonihuset Planeten och projekt inom Svenska kyrkans internationella arbete del av pengarna.

Nytt församlingsråd

I december väljer kyrkofullmäktige det nya församlingsrådet för Skara domkyrkoförsamling 2018-2021. Vid ett nomineringsmöte i oktober föreslog fullmäktiges valberedning namn på ledamöter. Vilka som valts presenteras i nästa nummer av För livets skull, som kommer i februari. Vid högmässan på Trettondedag jul kommer det nya Församlingsrådet att välkomnas. Församlingen kommer då att be för dem och deras fyraåriga mandatperiod.

Barnens katedral

Välkommen till en upplevelsegudstjänst i Skara domkyrka för alla åldrar med barnen i centrum.

10 DECEMBER 16.00

14 JANUARI 16.00

Vill du skicka ett
musikaliskt julkort
till någon i Skara?

Stöd Musikhjälpen
#mh2017

Även detta år planerar Svenska Kyrkans Unga i Skara att medverka i Sveriges Radios insamling "Musikhjälpen". Artisterna Farah, Molly Sandén och Kalle Zackari Wahlström kommer att finnas i den traditionella glasburen som i år står i Umeå 11-17 december. Där blir det mycket musik dygnet runt. I Skara kan du skicka ett musikaliskt julkort till någon, dock inte dygnet runt. Hör av dig till församlingspedagog Annelie Salomonsson och köp ditt julkort. Det blir ett levande julkort som Svenska Kyrkans Unga sedan delar ut genom ett hembesök och en sång. Beställ på tfn 0511-265 26 eller e-post: annelie.salomonsson@svenskakyrkan.se

Börja julfirandet i domkyrkan!

Välkommen till den bästa starten på julfirandet!
Levande julkrubba i Skara domkyrka **24 DECEMBER 11.00**

Tullen håller öppet julafton 18.00-20.00

Julmat, julklappar, julsånger, julevangelium och gemenskap. Välkommen!

På gång

Välkommen att uppleva EN NATT I BETLEHEM

Det går ett rykte – ett märkligt ljusfenomen har visat sig på himlen och det sägs att en kung har blivit född. Hela Betlehem talar om det, det som har skett sägs ha förändrat världen! Var kan han finnas, den nyfödde?

Ett par veckor före jul är det dags. ”En natt i Betlehem” är en spännande och medryckande upplevelsevandring som gestaltar Bibelns berättelse om Jesu födelse och varför vi firar jul. Den äger rum den 11 och 12 december vid S:ta Annagården. I grupper tas besökarna emot av en medvandrare och börjar sin resa till Betlehem, en myllrande stad med många spännande personligheter: herdar, torghandlare, värdshusvärd, bagerskor och soldater. En ny grupp startar sin vandring ungefär var 20:e minut. Vandringen slutar så småningom i stallet där krubban finns. Där möts vi av Maria och Jesusbarnet. Ta tillfället i akt att uppleva julens budskap med alla sinnen! Välkommen till Betlehem!

TEXT OCH FOTO: SÖREN EKLUND

Vill du uppleva en natt i Betlehem?

Välkommen till S:ta Annagården **MÅNDAGEN OCH TISDAGEN DEN 11–12 DECEMBER 17.00–20.00**. En ny grupp startar ungefär var 20:e minut. Det kostar inget att vara med och du behöver inte anmäla dig i förväg.

JULAUKTION

i S:ta Annagården

14 DECEMBER 18.30

*Gåvor mottages
med tacksambet.*

Gudstjänst med julspel

6 JANUARI 14.00

Synnerby kyrka

Efter gudstjänsten inbjuds till julfest i Vita skolan. Välkommen!

Välkommen till kyrkan i advent och jul

Adventstiden och julhelgerna inbjuder till många tillfällen att sitta ner i kyrkorummet och bara vara. Kanske sjunga älskade adventspsalmer vid gudstjänsterna, ta in julens budskap under juldagarna eller njuta av stämningsfull musik. Gudstjänsterna på första söndagen i advent finns på sidan 11 och julhelgens gudstjänster återfinns på sidan 18. Musikevenemang hittar du på sidan 10.

Nu blir vi Valle församling!

3 blir 1

Vid nyår går de tre församlingarna Axvall, Eggby-Öglunda och Varnhem samman och blir Valle församling. Prästen Markus Hagberg blickar tillbaka - och framförallt framåt.

De senaste 25 åren har den kyrkliga geografien, inte minst i Skara stift, ritats om. Många församlingar och pastorat har slagits samman till större enheter. 2006 slogs Varnhems och Norra Lundbys församlingar samman till Varnhems församling, och Eggby-Istrums och Öglundas församlingar kom samtidigt att bilda Eggby-Öglunda församling. Samtidigt lades Norra Vings, Skånings-Åsakas och Stenums församlingar samman till Axvalls församling. 2010 gick också Skärvs församling upp i Axvalls församling. Nu är det dags igen. Från årsskiftet 2017/18 bildar nu dessa ursprungligen åtta församlingar (nio socknar) en enda församling: Valle församling.

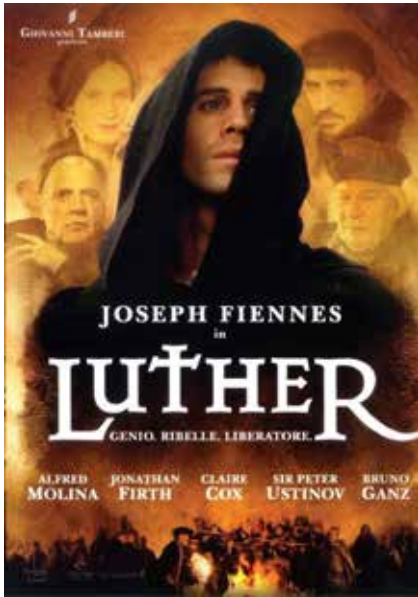
Skara pastorat är idag indelat i tre arbetsområden: Ardala i väster, Skara mitt i och Valle i öster. Ardala består av Ardala församling, Skara av domkyrkoförsamlingen och Valle av tre församlingar: Axvall, Eggby-Öglunda och Varnhem. Varje församling har ett församlingsråd. Denna ordning med ett arbetsområde, ett arbetslag men tre församlingar och tre styrelser har visat sig vara opraktisk och tungrodd. Detta är den huvudsakliga orsaken till den förestående förändringen att bilda en församling.

NÄR FÖRSAMLINGAR REGLERAS, delas eller slås samman, då innebär inte det att socknen eller sockennamnet upphör. Kommer man till Istrum står

det fortfarande Istrum på skylten och de människor som bor där är Istrumsbor alldeles oavsett om församlingen heter Eggby-Istrum, Eggby-Öglunda eller Valle.

Visst kan förändringar vara både besvärliga och ibland onödiga. Detta hindrar inte att det också finns förändringar som är nödvändiga och som kan leda till något positivt. Den kyrkliga indelningen ska tjäna saken, det vill säga evangeliet, och måste utgå från de resurser som finns tillgängliga. Jag är övertygad om att den nu förestående församlingsregleringen är nödvändig och på sikt också av godo.

MARKUS HAGBERG

Filmkväll med Martin Luther

I år är det 500 år sedan reformationen inleddes och detta har uppmärksammats på olika sätt i Sverige och internationellt. I Valle har vi haft en föreläsningsserie som började redan 2016 med många föredrag som uppmärksammade delar av reformationen internationellt och i Sverige. Nu avslutas detta med filmvisning!

TORS DAG 30 NOVEMBER 18.30 visas filmen Luther i Varnhemsgården. Rollistan upptar många kända skådespelare där Joseph Fiennes spelar Luther. Varmt välkomna!

Luciagudstjänst i Eggby kyrka

10 DECEMBER 16.00

Välkommen till luciagudstjänst med Klosterkören. Efteråt serveras fika i Klockaretomten.

Familjegudstjänst med bibelutdelning till barn

På Trettondedag jul, den 6 januari, är det familjegudstjänst i Skånings-Åsaka kyrka 16.00. Då delas Bibel för barn ut till alla femåringar i området som tidigare utgjorde Axvalls församling. Efter gudstjänsten blir det julfest i bygdegården. Välkommen att vara med!

Traditionell julmarknad i Varnhemsgården

9 DECEMBER 13.00-16.00

Försäljning av bland annat matbröd, godis, stickat, julkärvar, kaffe vid brasan, Husbandet spelar.

Välkommen till julens gudstjänster

JULAFTON 24 DECEMBER

Skara domkyrka

11.00 Gudstjänst med levande julkrubba, kör, Anna Thyr m.fl.
17.00 Julbön, kör, Carl Sjögren
23.00 Julnattsmässa, kör, Carl Sjögren, Per Larsson, Anna Thyr

S:ta Annagården, Ardala

11.00 Julbön vid julkrubban, Pernilla Ericson

Händene kyrka

23.00 Julnattsmässa, Ardeo-Händenekören, Pernilla Ericson

Norra Vings kyrka

10.00 Gudstjänst vid julkrubban, Leif Eliasson

Stenums kyrka

23.30 Julnattsgudstjänst, Leif Eliasson

Öglunda kyrka

10.00 Gudstjänst vid julkrubban, Markus Hagberg

Norra Lundby kyrka

23.00 Julnattsmässa, Markus Hagberg

JULDAGEN 25 DECEMBER

Skara domkyrka

7.00 Julotta, solist, Britt-Marie Hjertén
11.00 Högmässa, Britt-Marie Hjertén

S:ta Annagården, Ardala

7.00 Julotta, julkör, Pernilla Ericson

Skärvs kyrka

7.00 Julotta, Hélena Axelsson Eriksson

Varnhems klosterkyrka

7.00 Julotta, trumpet, Kyrkokören, Markus Hagberg

ANNANDAG JUL 26 DECEMBER

Skara domkyrka

11.00 Högmässa, kör, biskop Åke Bonnier, Martin Wikman, Carl Sjögren

Skånings-Åsaka kyrka

11.00 Mässa, Markus Hagberg

Eggby kyrka

18.00 Julens psalmer, Markus Hagberg

Gräsmattan är klippt för sista gången. Löven har fallit, multnar och dör på komposten. Ute blir det allt mörkare och kallare. Vi har lämnat hösten i dess färgsprakande höstskrud och mättade dofter och går in i vintertid. Årets mörkaste tid då natten är som längst och dagen som kortast. Ljuset lyser med sin frånvaro. Den ljusa, sköna sommaren är ett minne blott.

En klok person, jag har glömt vem, har sagt ungefär så här: ”Ljus och mörker förutsätter varandra. Du måste känna mörkret för att kunna uppleva ljuset”.

Och nu kommer ju Adventstiden. Ordet advent kommer från det latinska ordet Adventus som betyder ankomst. Adventstiden är väntans tid, väntan på ankomsten. Tid för förväntan. Tid för längtan. Tid för ljus. Första advent tänder vi det första ljuset av fyra.

För mig symboliserar advent en vändning. Vi bekämpar mörkret med ljus. Vi vill inte ge mörkret makten. Vi dekorerar med ljus och lyktor i våra fönster, i buskar och i flaggstänger. Vi förbereder för kärleksfull gemenskap och fest med nära och kära, familj och vänner samt välkomnar främlingen till vårt hus. Vi förbereder för årets familjehögtid. Julen, Kristi födelse.

Liksom ljus och mörker kan ses som motsatser som förutsätter varandra, så kan gemenskap och ensamhet ses som varandras nödvändiga kontraster.

Värdet av gemenskap har hos mig vuxit sig allt starkare genom erfarenheter av mörker, ensamhet, kontemplation, reflektion. Och förväntan och längtan. Längtan efter ljus och efter gemenskap.

I Johannesevangeliet 8:12 kan vi läsa om att Jesus sade: ”Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus”.

Gemenskap och ljus kan man finna på flera platser. I inre och yttre verklighet.

Min livsresa har hittills inneburit flera små resor till sådana platser. Resan från min födelsestad till landsbygden, min nya hembygd som jag tycker så mycket om. Där jag har mina rötter sedan långt tillbaka i tiden. Resan från min gamla församling till min nya församling. Resan till och från Gud och ljuset. Det ständiga återfinnandet av gemenskap, ljus och Gud.

Samuel Andersson bor i Skara sedan 2015, är aktiv i Skara domkyrkoförsamling och är med i gudstjänst-gruppen Foebe.

SAMUEL ANDERSSON

kontakt

Svenska kyrkan i Skara

Malmgatan 3A, 532 31 Skara
skara.pastorat@svenskakyrkan.se

Expeditionen Kyrkans Hus

Besöksadress: Malmgatan 3B, Skara
Telefon: 0511-265 00
skara.pastorat@svenskakyrkan.se
Helgfri måndag-fredag kl. 10-12

Kyrkogårdsförvaltningen

Telefon 0511-265 40, Fax 0511-108 83
skara.kgf@svenskakyrkan.se
Postadress: Malmgatan 3A, 532 31 Skara

Kyrkogårdsförvaltningens expedition:

Marie kyrkogård, Axvallagatan,
532 37 Skara
Helgfri måndag-fredag kl. 8.00-12.00

Helgpräst

Du kan nå pastoratets helgpräst dagtid lördagar och söndagar på tfn 265 08. Vid storhelger når du helgpräst via tfn 265 00. Övriga tider hänvisas till jourhavande präst via 112. Mer information och telefonnummer till anställda hittar du på www.svenskakyrkan.se/skara

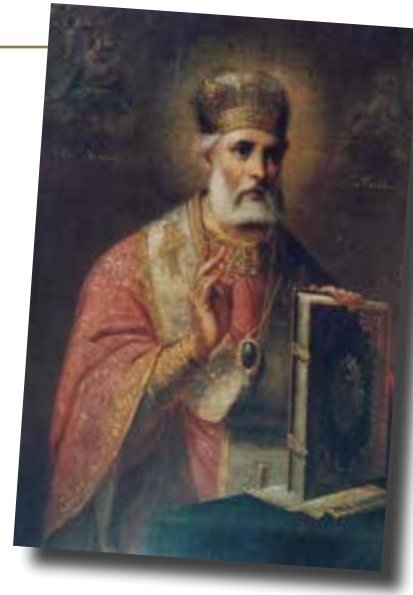
KYRKORNA BERÄTTAR

S:t Nikolaus av Myra – jultomtens förebild

Så här års börjar många barn, och kanske också en och annan vuxen, att skriva sina önskelistor och vänta på att jultomten ska komma med sina paket. Även om själva jultomten är påhittad, har han en något så när historiskt belagd förlaga, nämligen S:t Nikolaus av Myra.

”Något så när historiskt belagd” skrev jag, och så är det med Nikolaus – man har inte fullständiga bevis för hans existens, men den är i alla fall inte helt osannolik. Han ska ha fötts i nuvarande Turkiet ca år 280, och blev senare biskop av staden Myra där han dog den 6 december 343. Enligt legenden deltog Nikolaus som biskop vid kyrkomötet i Nicea år 325. Detta hade inkallats av kejsar Konstantin för att få till en lösning på en strid om vem Jesus var. Munken Arius menade att Jesus inte var gudomlig, utan en skapad varelse. I diskussionerna med Arius gjorde Nikolaus ett mycket konkret ingripande i det att han helt sonika slog Arius på käften. Nikolaus bidrag var kanske inte helt avgörande för utgången, men Arius förlorade i alla fall striden, varför den nicenska trosbekännelsen framhåller att Jesus är ”sann Gud av sann Gud” etc.

Nikolaus var också berömd för att ge gåvor, och då ofta utan att mottagaren visste varifrån gåvan kommit. Det är naturligtvis denna frikostighet som lever vidare i vår jultomte.

Nikolaus är idag skyddshelgon för olika kategorier människor. En grupp är fiskare och sjömän eftersom han på ett särskilt sätt, genom sina förböner, ansågs kunna bistå fartyg i nöd. Av detta skäl är också många kyrkor i kustmiljö helgade åt honom. En annan grupp som Nikolaus är skyddshelgon åt är prostituerade. Det hänger samman med en legend enligt vilken han genom sina anonyma gåvor såg till att friköpa tre unga kvinnor som annars riskerade att prostitueras. Som med de flesta helgon firas Nikolaus på sin dödsdag, den 6 december, och han firas stort, inte minst i Grekland och Ryssland, länder som tagit den helige Nikolaus som skyddshelgon.

Det är fascinerande att tänka, att när jultomten kommer på julaftons kväll, då är ”förlagan” en generös biskop som levde i nuvarande Turkiet för ungefär 1700 år sedan!

MARKUS HAGBERG